

Staben

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

STOCKHOLMS STAD

Handläggare: Berit Jernberg

Tfn: 08-508 25 913

2007-02-28

Till
Länsstyrelsen i
Stockholms län

Ansökan

Medel söks för ett andra projektår till en samordnande funktion inom Stockholms stad för verksamhetsstöd till stadsdelsförvaltningarnas stödgrupper för barn till föräldrar med missbruksproblem, barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn som lever med våld i nära relationer.

Bakgrund

Ett samstämmigt forskningsstöd finns för att barn i familjer med alkohol eller andra drogproblem eller barn till föräldrar med psykiskt funktionshinder löper större risk för att själva utveckla olika former av problem. Kriminalitet hos föräldrar liksom förekomst av våld i familjen är kända riskfaktorer.

I Sverige lever 10-15% av andelen barn och ungdomar i familjer där någon av förälder har drogproblem eller har ett psykiskt funktionshinder (Ds 1996:57. Barn idag: Socialdepartementet). Missbruk hos någon av föräldrarna är den vanligaste orsaken till omhändertagande av barn (Vinnerljung, 1996). Omkring 20-30% av de patienter som vårdas inom vuxenpsykiatri är föräldrar till underåriga barn (Socialstyrelsen 1999).

Aktuell forskning vid FORUM (Forskningscentrum för ungdomars psykosociala hälsa vid Maria Ungdom och Karolinska institutet) visar att en klar majoritet av föräldrarna (80% av mammorna och 70% av papporna) till de ungdomar som var aktuella vid Maria Ungdom under våren 2004, hade under sin livstid haft diagnostiserade psykiatriska problem och/eller missbruksproblem.

Betydelsen av att nå dessa barn tidigt med olika stödinsatser är väl dokumenterat och har visat positiva och skyddande effekter när så har skett (T.Linstein, 2001: Vändpunkten – barnens och ungdomarnas perspektiv). Erfarenheterna från stödgruppsverksamheter runt hela landet är att barn vill tala och talar om sina erfarenheter om möjlighet ges.

I BRIS-rapporten för 2005 svarar unga på frågan vad de saknar i sin kommun. De unga som svarade att de efterlyser stödverksamhet uttrycker i första hand att man saknar gruppverksamheter där man kan träffa jämnåriga med liknande problem. Främst vill de se stödverksamhet för barn till föräldrar med missbruksproblem, föräldrar med psykisk sjukdom och stöd när man blivit utsatt för sexuella övergrepp.

Barn och unga är de grupper som skall prioriteras enligt beslut i stadens kommunfullmäktige. Enligt Stockholms stads handlingsprogram för barnkonventionen skall all verksamhet inom staden ha barns bästa i främsta rum vid åtgärder som rör barn (barnperspektivet) och tillförsäkra barnet skydd och omvårdnad (artikel 3 FN:s barnkonvention). Erbjudandet av gruppverksamhet för barn till föräldrar med missbruksproblem och barn till föräldrar med psykisk ohälsa är något som prioriteras i stadens budget och i stadens styrdokument inom respektive område. Gruppverksamhet stärker barns och ungas välfärd och skall ingå som en del i ett hälsofrämjande perspektiv för stadens barn och ungdomar.

Intentionen är att möjligheter skall finnas för utsatta barn och ungdomar att delta i gruppverksamheter oberoende av var i staden man bor.

Avslutade projektet Barnstöd Stockholm

Socialtjänstförvaltningen har med medel från stadens kompetensfond drivit projektet Barnstöd Stockholm under perioden 2005-03-01 till 2006-10-31. Projektets primära syfte har varit att öka kunskapen om livsvillkoren för barn till föräldrar som missbrukar, barn till föräldrar med psykiska funktionshinder och barn som lever med våld i nära relationer. Stora utbildningsinsatser har genomförts och man har med projektet vänt sig till personal inom förskola/skola samt socialtjänstens enheter inom Individ- och Familjeomsorgen. Projektet har utbildat medarbetare i krissamtal samt i att vara gruppleadare. Alla dessa medarbetare är en stor resurs att ta till vara i det kommande arbetet med grupper. I den enkätundersökning som genomfördes våren 2006, för att inventera stadsdelsförvaltningarnas nuvarande och planerade stödverksamhet 2006 kunde Barnstöd Stockholm konstatera att ett fortsatt utvecklingsarbetet var att önska för att få till stånd fler stödgrupper. Några av Barnstöd Stockholms slutsatser gällande stödgrupper var:

- att stödgrupper bör utgå från lokala förutsättningar, vid behov kan närliggande stadsdelsförvaltningar samarbeta.
- att stödgruppsverksamheten måste ha en tydlig och hållbar organisation och "inte" bäras upp av eldsjälare.
- att en samordnare kan behövas för rekryterings- och informationsarbete, att ta emot anmälningar samt att utveckla former för dokumentation och utvärdering.

Ett nytt projekt – Centrum för Gruppstöd

Barnstöd Stockholm genomförde en enkätundersökning under våren 2006 med frågor kring att förbättra nuvarande rutiner och arbetssätt. Målgruppen för enkäten var chefer inom individ- och familjeomsorgens enheter för barn och unga, ekonomiskt bistånd, missbruk och socialpsykiatri. Enkäten visade på att kunskapen kring målgruppen har ökat. Enkäten visade också att samverkan ofta sker runt utsatta barn, internt inom stadsdelsförvaltningarna och med viktiga externa parter, om än inte alltid enligt formaliserade rutiner. Enkäten visade också tydligt på brister i att kunna erbjuda stödgruppsverksamhet för barn tillhörande målgrupperna för projektet. För gruppen barn till psykiskt

funktionshindrade erbjuds ingen stödgruppsverksamhet i kommunal regi. Den enda av projektet identifierade verksamheten är Källan som drivs av Schizofreniförbundet. Det finns få externa utförare som erbjuder stödverksamhet riktad till målgrupperna och då ofta med lång väntetid. En övervägande majoritet av de som besvarade enkäten såg ett behovet av en samordnande funktion kring rekrytering, kompetens- och metodutvecklingsfrågor.

Socialtjänstförvaltningens ansökan till Länsstyrelsen för första året

Förslaget till projektidé innefattade att i första hand utreda förutsättningarna för en övergripande samordnande funktion som erbjuder verksamhetsstöd till stadsdelsförvaltningarna, inriktningen är att öka tillgängligheten till stödgruppsverksamheter för nämnda målgrupper.

Målgrupp

Målgrupperna är barn till föräldrar med psykisk ohälsa, barn till föräldrar med missbruksproblem samt barn som lever med våld i nära relationer. Bedömningen är att målgrupperna ofta sammanfaller och behoven av stöd är likartade.

Vad ska ske

Syftet med projektet är att staden ska erbjuda ett kontinuerligt utbud av stödgruppsverksamheter bland annat genom att ett tillräckligt antal gruppledare utbildas och knyts till verksamheten. Oavsett var man bor i staden ska barn och unga erbjudas plats och möjlighet att delta i stödgruppsverksamheter utan långa väntetider.

Genomförande

Projektet syftar till:

- att utreda stadsdelsförvaltningarnas behov av en samordnande organisation för gruppstödsverksamhet.
- att utbilda och kontraktera ett tillräckligt antal gruppledare.
- att hjälpa till med organisering av grupper, gruppledare, lokaler m.m.

För att möjliggöra start av nya stödgrupper och rekrytering av barn och unga till pågående grupper behöver administrativt stöd utvecklas och informationsmaterial utformas, som underlättar stadsdelsförvaltningarnas arbete. Gruppledare behöver kompetensstöd och handledning för att utföra arbetet. För att stödja nyutbildade gruppledare, finns planer på att utveckla ett mentorssystem, där mer erfarna gruppledare stöder nyligen utbildade.

Samverkanspartner

Samverkanspartners för det föreslagna projektet är framför allt stadens 14 stadsdelsförvaltningar och den frivilliga sektorn verksam inom området.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet är att alla barn, unga och deras föräldrar som efterfrågar stödgruppsverksamhet kan erbjudas att gå i grupp utan lång väntetid.

Utvärdering

Utvärdering planeras att ske kontinuerligt under projektet genom samtal med stadsdelsförvaltningarna och insamlande av statistik från grupperna.

Planerad budget

se bilaga 1

Centrum för gruppstöd – till idag

Projektet Centrum för Gruppstöd för barn startade 06-09-18. Projektet har initialt kartlagt de resurser som finns i Stockholms stad både inom den offentliga samt den frivilliga sektorn då det gäller gruppstöd för barn i de tre aktuella kategorierna. (Se bilaga 2).

Kontakter har även tagits med andra såsom Svenska kyrkan och Länkrörelsen för att få veta vilket eventuellt utvecklingsarbete som är på gång. Projektet har träffat representanter från samtliga stadsdelsförvaltningar för att undersöka behovet samt önskemålen gällande gruppstöd. Kontakter har tagits för att undersöka vilka metoder som används för gruppstöd, samt för att undersöka eventuell metodutveckling som är på gång i landet. Projektet har även försökt att ta del av så många utvärderingar och uppföljningar som möjligt, detta har inte varit okomplicerat då större jämförande studier inte har gjorts inom något av områdena. Syftet med det stora antalet kontakter som har tagits har varit att kartlägga och undersöka den aktuella situationen inom området men även haft betydelsen av nätverksbyggande för det framtida arbetet.

Projektet kommer under våren 2007:

- att stärka nätverk av redan verksamma gruppleddare samt ”bygga på” med nya gruppleddare.
- att starta referensgrupper samt en representationsgrupp (de 14 sdf).
- att utarbeta rutiner för rekrytering till stödgrupper.
- att följa riktlinjearbetet för de olika programområdena på staben för att säkerställa att barnperspektivet har en fortsatt hög prioritet.
- att delta vid informations och utbildningstillfällen för de olika programområdena.
- att kartlägga alla redan utbildade gruppleddare som är anställda i staden, verksamma eller ej verksamma som gruppleddare idag.
- att tillse att utbildning erbjuds i de fall som behövs.
- att se till att det finns lämpligt material för att hålla i grupp.
- att upprätta en hemsida för information om pågående grupper.
- att genomföra en omfattande informations insats inför uppstarten av grupper.

- att arbeta för att parallella föräldragrupper skall startas.
- att organisera handledningsgrupper för gruppledare.
- att organisera stadens samarbete med frivilligsektorns i arbetet med gruppstöd till utsatta barn.
- att organisera bokning av lokaler.

Förslag till fortsatt projektidé år två:

Projektet kommer att arbeta för att ta fram ett konkret förslag till reguljär, stadsövergripande verksamhet för arbetet med gruppstöd i Stockholms stad. Projektet arbetar enligt de tidigare uppställda målen samt ser till att grupper startas.

Planeringen är att starta grupper för barn till föräldrar som missbrukar, barn till föräldrar med psykisk ohälsa samt barn som har bevittnat våld.

Varje kategori bör indelas i minst fyra åldersintervaller. Varje grupp bör erbjudas 15 tillfällen. Varje tillfälle är 1½-2 timmar.

Gruppledarna skall vara två och behöver avsätta fyra timmar per grupptillfälle, då är handledning och annan förberedelse tid inkluderat.

Denna modell innebär att 12 grupper kan startas höstterminen 2007 . Om varje grupp tar emot 8 barn innebär detta att 96 barn får tillgång till gruppstöds platser som inte tidigare har funnits.

Projektbudget- Tidiga insatser

Huvudman: Stockholms stads Socialtjänstförvaltning

Projekt: Centrum för Gruppstöd för barn

Ansvarig kontaktperson: Berit Jernberg och Katarina Munier

Budgeten avser tiden 07-09-18 till 08-09-17

Projekttid; start 06-09-18 avslut 08-09-17 = 24 månader.

Kostnader:

Personalkostnader inkl. sociala avgifter:

Projektledare 550 000 kr

Lokalhyra inkl adm..... 165 000 kr

Utvärdering:

Internt, uppföljning..... 10 000 kr

Administration:

Information..... 350 000 kr

Varav gruppmanualer 200 tkr, rekryterings manualer
internt 25 tkr, rekryteringsmanualer externt,
hemsida 50 tkr, affischer och broschyrer 50 tkr,
övrigt material 25 tkr

Planerade aktiviteter:

Gruppledararvoden 980 000 kr

Varav tre målområden x 4 ålderskategorier =12 grupper
x 2 terminer x 4h/gg x 15 tillfällen/gr.

x 2gruppledare = 2880 timmar x 340 kr/timme

Utbildningar..... 150 000

Varav gruppledareutbildning 100 tkr, lokaler 50 tkr

Handledning 100 000 kr

Totalsumma projektkostnader..... 2 305 550 kr

Finansiering:

Egen insats..... 1 152 775 kr

Sökt projektbidrag från Länsstyrelsen 2:a året
kr

1 152 775

Underskrift ansvarig

.....
Fredrik Jurdell
Stabschef
Socialtjänstförvaltningen

Stockholm den